

[Geert-Jørgensen.]

givningsmagten skal ikke optræde som Barnepige overfor Borgerne; vil de ikke handle hos den 19-aarige eller 20-aarige unge Mand, kan de lade være at gøre det. Lad Borgerne selv om det. Og driver en saadan ung Mand Forretning, og en Grosserer vil betro ham Varer, nu vel, saa lad det være Grossererens Sag, lad dette dog være en ganske privat Sag mellem de forskellige private Borgere.

Her skal Staten da paa ingen Maade optræde som Barnepige overfor Borgerne. Thi naar alt kommer til alt, har Borgerne saamænd meget bedre Forstand paa, hvordan Forretningstilværelsen skal drives, end Politikerne har. Derfor kan man trøstigt overlade det til Borgerne selv at ordne alle den Slags Ting, og alle disse Betingelser, som man her opstiller, er i Virkeligheden ganske overflødige.

Betingelsen, at man ikke maa være straffet, har allerede været omtalt. Hvis man er straffet, maa man ikke drive Erhverv. Næringsloven af 29. December 1857 bestemte dog, at ganske vist kunde man ikke normalt drive Forretning, naar man var straffet, men Magistraten i Byerne og Amtmanden paa Landet havde det i deres Magt at give selv en straffet Mand Ret til at drive Forretning. En saadan Bestemmelse findes ikke i det foreliggende Lovforslag. Hvis der fældes en Dom, og det i Dommen over den, der har forbrudt sig, bliver bestemt, at han ikke maa drive Forretning, saa maa han ikke drive Forretning. Det vil altsaa sige, at man bliver ved med at forfølge en Mand, der har forbrudt sig mod Landets Love.

Naar en Mand har forbrudt sig mod Landets Love, tager han sin Straf; men naar han har taget sin Straf, bør han igen have Lov til at drive Forretning, han skal dog ikke lukkes ude fra Arbejdslivet, han skal dog have Betingelser for at tjene til det daglige Brød til sig og sine paa den Maade, som han nu en Gang anser for den bedste. Og derfor er det ganske urimeligt at lukke et Menneske ude fra at drive Forretning, fordi han en Gang har forbrudt sig mod Landets Love, en Forbrydelse, for hvilken han har maattet bøde, maaske endda paa sin Krop. Naar han har udstaaet sin Straf, bør man igen betragte ham som et frit Medlem af det Samfund, han nu en Gang tilhører, og give ham Lov til atter at drive Forretning. Vi er ganske afgjort Modstandere af denne Betingelse.

Derefter kommer jeg til Bestemmel-

serne om Betaling for at faa Adgang til at arbejde, Betaling for Næringsbrev. Det er ganske vist ikke store Ting, der forlanges. Summerne foreslaas nedsat til 20 Kr. for Enkeltpersoner og 100 Kr. for Selskaber med begrænset Ansvar. Men jeg spørger bare: Hvad skal disse Betalinger til?

Nu ved jeg nok, at det er ikke nogen stor Sag med de 20 Kr., men hvorfor skal vi betale for at faa Lov til at bestille noget? Er selve Princippet da ikke skruptosset, naar vi netop trænger til at faa Arbejde i Gang, faa Erhvervslivet i Gang? Er det saa ikke tosset at lægge disse Hindringer i Vejen for, at Folk kan komme til at bestille noget? Vi er ganske afgjort imod, at man skal betale for at faa Lov til at bestille noget her i Landet. Og for Resten kan en Sum paa 20 Kr. komme til at spille en ikke helt ubetydelig Rolle for Mennesker, der skal begynde en lille Forretning.

Gennem mange Aar har man fra Handelsorganisationernes Side forarget sig over, at Brugsforeningerne har været fri for at betale den Afgift, som Forretningerne betaler. Det er gaaet igen det ene Aar efter det andet, og det kom ogsaa frem i det ærede Medlem Hr. Hendriksens Tale. Man mener, at naar Forretningerne skal betale disse Afgifter, bør Brugsforeningerne ikke være fritaget derfor. Jeg synes, man hellere skulde gaa den modsatte Vej og sige: Naar en Brugsforening er fri for at betale, bør Forretningerne saa ikke ogsaa være fri for at betale? Det var da nok saa godt at gaa denne Vej. For Resten kan man ikke sige, at Brugsforeningerne driver Forretning, de fordeler kun Varerne mellem deres Medlemmer.

Endelig er der visse Smaating, som jeg ikke forstaar. Hvorfor skal Næringsbrevet ophænges paa et iøjnefaldende Sted i et Lokale, hvor der drives Forretning?

Det er den Slags Ting, jeg ikke forstaar Begrundelsen for. Og det samme gælder § 22, som omhandler Mesternavnet. Der vil man søge at skabe et Privilegium for visse Borgere her i Landet.

Nu er vi Retsforbundstolk Modstandere af alle Privilegier; og maa jeg spørge: Hvad Skade gør det, at en Mand, der ikke har gennemgaaet den normale faglige Uddannelse, først været Læredreng og saa været Svend for derefter at aflægge Svendeprøve, bliver Mester? Hvad Skade gør det, om en Mand ikke er gaaet denne Vej